

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, candu condeu ajutóriile. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatòria.

Brasovu 3 Octobre 21 Sept. 1866.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacă timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA
Transilvania.

Incurcatorii.

Atatu in legamente cu articolulu meu din Nr. 69 catu si cu observatiunea facuta in acelasiu Nr. la f. 275: cumca unii „romani au intru nimioiu a sustiene, ca romanii au primitu uniunea si acum se afia pe calea legalitatii ungurene“, s'a observatu, ca asié ceva nu erabine a se spune in publicu, séu déca s'a spusu, se se fia anumitu numerulu acelor romani unionisti carii in Transilvania se bucura de unu renume órecare, de auctoritate la poporu, pen-trucá se scimu unde ne aflam si cum stam cu acea partita si se nu damu ocasiune la restalmaciri.

Lasamu ca noi niciodata n'amu presupus in Transilvania eosistentia vreunei partite unionistice romane si si nici macar a unei clice, séu fractiuni, care in limb'a politilor este multu mai ne'nsenmatore decat o partita, ci noi amu vorbitu totudeaua numai de individi unionisti, — dar' apoi au nu e cunoscutu numerulu acelor individi, au nu le sunt numele in gurile toturor, au nu au obvenit u numele loru de atatea ori in foile publice si ce e mai multu, au nu sunt aceia ómeni ou destulu curagiu si caracteru, pen-trucá se'si marturisesc simbolulu credintei intregi, precum o au si facata? Si eu unulu, oicatu se diferescu in opininile mele de acei barbati, imi scotu caciul'a dinaintea loru, pen-truca 'si au curagiul pareiloru, pe care ti le spunu órdienu, éra déca se intempla că se se convinga despre contrariu, treceu érasu din convictiune in castrele politice, pe care mai nainte le combatusera, ceea ce s'a si intemplatu cu vreo doi trei si ceea ce se intempla in tóte tierile constitutionale.

Deci ne rogamu că se nu fimu reu intielesi. Nu despre romanii unionisti a fostu vorb'a in Nr. 69, ca de aceia nu ne dore capulu, ci a fostu despre acei cativa romani, carii de candu au inceputu „a face si ei politica“ niciodata a nu'si avura vreo parere propria sigura, vreo maxima politica carea se le lumine că unu falinaru prin intunerecu si negura, ci totudeun'a fusera elatinati că treste'a, aruncati oá luntrea da valuri, astadi unionisti, mane Gross österreicher, poimain absoluistii, dincolo individualisti politici, apoi éra autonomisti, dupa a-acea inca odata Grossösterreicher si érasu unionisti séu dualisti. Orice omu in lume se pote insela in parerile sale cu privire la unu lucru, la o intreprindere órecare, odata inse totu iti mai alegi ceva si spoi remai pre langa ce tiasi alesu, pen-trucá ómenii se scia cu cine au a face si, tu inca se te linistesci in laintrulu teu. Ómenii inse, carii in politica nu se potu impacă niciodata ei cu sinesi, carii se incurca si impletecescu ei, incurca si ametiescu inca si pe altii, aru face mai bine déca s'aru lasa de ea si aru vedea de alte trebi. Toti cititorii naintati cevasi in etate 'si voru aduce aminte de acei cativa, carii in an. 1848 inainte de adunarea natiunala din Blasius erá unionisti intocma că si Vesselényi, aceiasi inse in decursulu adunarii se facura antiunionisti că unu Barnutiu si jurara pe cele 16 puncte sub stéguri; cateva dile dupa aceea mersera la Clasiu, unde pusera cocarda unguresca; dupa aceea mersera la Vien'a si Innsbruck spre a petitiona contra uniunii, de unde inse la porunc'a ministrului Battyányi se re'ntórsera la Pest'a, unde se supusera ministrului ungurescu pre candu acelasiu aici in tiera implendu tóte prisorile si temnitiele cu romani incepuse a si spendiura si impusca din ei. Pana aici tóte bine sunt de ertatu, pen-truca nu toti ómenii au acea minte petruodietore, nici acelu

instinctu fericitul, dupa care se se scia reculege iute in asemenea epoca cu totulu estraordinarie, intru care costa óresioare osteréla a'ti tiené capulu la locu. A scapa inse dela Pest'a că prin minune de móerte, a'ti audi dela ministrul Szmere: ducitive in catrău veti vedea cu ochii, ca eu nu mai pociu sta bunu pentru viéti'a vóstra; a veni la Transilvania si a propaga uniunea inca si dupa esirea prochiamatiunii lui Puehner din 18 Octobre; a cede fricei si a trece sub stégulu negru galbiniu; a sari preste doua luni pana la desperat'a mesura de a chiama pomuscalii din Bucuresci; a fugi la Vien'a si a lucre acolo alaturea ou deputatii natiunali; a'i parasi pe aceia si a tracta separata cu ministeriul lui Schwarzenberg; a trece cu totulu in castrele absolutismului; a condamna in an. 1860/1 si absolutismulu lui Bach si uniunea séu ceea ce este totu una, dualismulu, si a sari in castrele lui Schmerling; a te lapada cu sunetu si resunetu de patent'a din Februarie pe oare o ai acceptat cu bratiale deschise si a te inchina sistemei lui Maylath; a parasi si pe Maylath et Eszterházy, adica pe conservativi, carii au inventat individualitatii politice cu total'a paralizare a natiunalitatilor si a sari dreptu in stau-lulu dlui Deák si in „legalitatea“ din 1848, si apoi totusi a te mira, déca cutare barbatu de statu cu nume ungurescou strigă in tóm'a tre-cuta „meine Herren Sie sind rebellisch“, ei, domnilor, se mai pote óre in lumea larga atata lipsa de constantia si asié usioritate de minte! Ce mai norocu, ca totusi se află si altulu, carele respinse pe „rebellisch“ cu tota energi'a si demnitatea indata acolo pe locu.

Eca domnilor, care este acea clica nefericita, prin carea se pote periclitu nu numai la noi, ci ori si unde atatu patri'a catu si natiunea. Si ce ar dice óre nu numai regimulu, nu numai popórale conlocuitore, ci si intrég'a Europ'a, candu natiunea romanésca ar avea cumplitul destinu de a fi representata prin ómeni, carii ei insii nu sciu unde le sta capulu?

Pe la Clasiu si pe airea se vorbesce precum audim, despre tramiterea unor deputati, nu scimu la Pest'a ori la Vien'a. De catu deputati, carii se schimbe colore că si cameleonulu, mai bine se remanemu ou totii acasa si se ne vedem de alte calamitati ale nóstre.

Eca cauzele pentru care vorbiram in Nr. 69 despre uniune asié precum s'a vediutu. Amu fi dorit adioa, ca romanii se nu mai cada érasu in vreo cursa noua, in catu se se vorbesca despre ei aceea ce densii nici n'au sciutu nici n'au simtitu v'eadata. —

G. Baritiu.

Blasius Sept. 1866.

Unele observatiuni, la deohiarationile unor barbati germani in Aussee.

Precum ne incunoscintesa diurnalele, unii barbati germani mai insemnati, nu de multa tienura un'a conferintia in Aussee in carea s'a dechiaratu mai antanu: „ca problem'a nemtilor din Austria a a sustienea pusestiunea loru ceea vechia si legatur'a cu Germania“ — cumca nemtili se mai dechiarara pentru sustinerea pusestiunei loru vechi in Austria, ad. aceea, ca ei voiesou se fia unu factoru principale in imperiu nu ne miramu tare, — ca-oi decursulu istoricu, pusestiunea natiunale in catuv'a, si mai vertosu starea culturei ii indreptatiescu spre atare pretensiune, — dara candu barbatii alesi dintre nemti, se mai dechiarara si acum pentru legatur'a cu Germania -- de nu se intielege aci cea spiritualie in cultura si scientie — nu ne potem intipui, unde neaflamu. Se lasamu acum de o parte aceea, ca fiindune cunoscute tóte calamitatilie, este ni lea casinuatu legatur'a in Germa-

ni'a pana in tristele dile dela Königsgätz, acum toti aceia, cari au sustinutu acestea legaturi aru trebui se se caiésca pentu pecatele ce leau facutu in acésta privintia, — déca acum si multimea slavilor din imperiul austriacu se voru dechiará — pre basea indreptatirei egali de atatea ori recunoscute solemnii, si dechiarate si mai solemnii in manifestulu din Sept. an. tr., — pre langa legatur'a s'a cu ceialalti slavi din lume de eos, cu Rusia, éra ungurii cu fede de ratiunea dunaréna, carea li o totu prepara acum de unu siru de ani Kossuth, Türr si Klapka, — déca s'ar dechiará si celealte popóra ale imperiului pentru legaturi in afara, atunci unde se esimu, unde se fia Austria? — Atari manifestatiuni disolutorie numai cu dorere trebuie se le védia si audia orsicare austriacu sinceru, chiaru dela germani!

Se adauge mai de parte, ca in continuarea dechiaratiunilor aceloru barbati germani: „Se recunoscù, cumca dualismulu marginito pre langa recunoscerea pertractarei comune a afacerilor intr'adeveru comune, e unic'a forma in opuseniune deplina catra federalismulu celu de inspaimentatul!“ —

Noi in un'a atare recunoscere a dualismului din partea barbatilor germani, o marturisim apriatu, ca nu vedem alta decat mai antanu continuarea nesuntiei spre disclutiune accentuata in dechiaratiunea premisa a aceloru barbati; vedem inse a dôu'a si un'a nepotintia urmata de neconsecintia barbatilor germani, cari sparienduse de nesoe guri mai din diet'a din Pest'a fara redimul din laintrulu Ungariei, si asié desperandu de venitoriu — si sacrificia pusestiunea ce li se cuvine in concertulu poporilor imperiului austriacu. — In adeveru, ca n'oue ne pare de totu copilarésca idea aceloru barbati germani, cari mai voiescu a se teghiria in Vieu'a cu un'a multime de slavi nemul-tiumiti, si a vedé totu imperiul imbracatu in disensiuni, decat a se bucurá vediendu tóte popórale imperiului indestulite adunanduse de bunavoia in aceasi capitala spre pertractarea afacerilor reservate parlamentului centrale prin diplom'a din 20 Oct. 1860! — că asié aceeasi capitala se'si oapete interesale ce i competu, — si germanii in fapta se se buoure de antianitate; — se mai dechiarata totu in acésta dechiaratiune federalismulu de inspaimentatoru, si acesta pre candu dualismulu se enuncia de folositoru! In adeveru óre cine pote fi asié orbu catu se nu védia, cumca pentru imperiu ce pote se fia mai inspaimentatoru? au adica dualismulu cu taiarea imperiului in dôue parti separate si independente de oatra olalta si inundante de popóra neindeatulite? ori federalismulu basatu pre diplom'a imperatésca din 20 Oct. 1860 cu autonomia provinciale moderata, si cu unu parlamentu centrale alu poporalor indestulite adunate in resedintia imperiale spre pertractarea afacerilor militiei si ale finantelor reservate pertractarei comune a representantilor imperiului intregu? —

Intr'atatea extravagantie, ce dupa diversitatea intereselor diverselor — nu popóra — ci capete sunt in stare a pericitá imperiulu ou totulu — oredemu, ca a sositu timpulu, că regimul Maiestatii Sale avendu inaintea ochilor: de o parte unitatea indisolubile a monarchiei, éra de alta parte indestulirea natiunalitatilor amesurat cu cerintelor timpului, si in urma zelandu si pentru sustinerea auctoritatii tronului, carele s'a enunciata in modu solemn inaintea lumii in diplom'a din 20 Oct. 1860 si in manifestulu din 20 Sept. an. tr. se face capetu tuturor estravagantielor ce treceu preste marginea acestor principii, si se purceda a aplicá in pracsia acestea dechiaratiuni solemne ale Maiestatii Sale imperatului, in modu coresponditoru cerintelor timpului, si nu dupa interesele par-

ticulari ale unei ori altrei fractiuni din imperiu! — Ca-ci suntemu tare convinsi, ca déca Maiestatea S'a imperatulu seau mai bine dicundu barbatii regimului voru purcede ou resolutiune intru esecutarea dechiaratiunilor solemnne ale Maiestatii Sale espuse in diploma'a din Oct., suntemu tare convinsi dicu, ca nu se voru nasce opunerii, si cari se voru nasce inca voru fi ne-potentiise, facie ou demnitates actului si ou maiicitatea imposanta ce va bineventá atari pasi, numai se se respectese pre basea aceeasi diplome*) interesele juste ale tuturor popóloru imperiului. —

(Va urmá.)

Brasiovu 2 Oct. Mai multe. Eri se dete incepulu cursului scolaru la tóte institutioanele de aici, care din cauza ca cholera insuflá frica in multi parenti, in anulu acesta voru fi mai pucinu impopulate. Spre odihnirea respesentivilor inse avemu voi'a dela on. comisiune sanitaria ale descoperi, ca cursulu cholerei a inceputu in Brasiovu. — Deschiderea institutelor de invetiatura in tóta Ungari'a inca se amana pana in 1-a Novembre totu din cau'a cholerei, care domina pre acolo cu mare furia si cu desebire in Pest'a si Bud'a.

In duminec'a treouta se serbă aniversarea asiediarii petrei unghiarie la gimnasiulu romanescu de aici, care di (a Sofiei pe grecesce, pe romanesce sapiint'a, séu inteleptiunea) se serbă si estu timpu cu o solemnitate atatu esterna catu si spirituala. Tenerimea romana gimnasiala in procedere cu flamur'a de colore albastra-rosia in frunte — dimpreuna cu corpul profesoralu asoulta servitiulu divinu, apoi adunanduse in sal'a gimnasiului dimpreuna cu preotimea precesa de prapori, dupa finirea ostenei, pre rom. santirea apei, tienu D. prof Dr. V. Glogar iu de pe catedra o oratiune fórtă insufletitoria si plina de invetiaturi in favórea cultivarii scientielor de totu ramulu, care merita a esi si in publiculu celu mare. — D. prof. St. Iosif u cu alta c. corespondiatória dede expresiune dulcei aducerii aminte de toti acelia, cu acaroru staruintia si spiritu sacrificatoriu s'a revocatu in viézia acestu asiediamantu scolaru. Nu sciu, déca s'a afaltu dintre patronii scólei careva, care cu ocasiunea acestei ceremonie se'si fia aratatu devotamentulu pentru cultur'a si luminarea generatiunii presente si a celei fitórie prin vreo fapta mari nimósa, facundu vreunu stipendiu pentru junibravi, inse pauperi, daruindu pentru museu séu biblioteca opu'i luminatórie séu animandu zelulu si emulatiunea junimii studiouse, ce se distinge in veritatile alumnarie, cu nesce premia atragatória si impentenitórie, pentru care bucurostu am servi cu locu de publicitate. —

Comunalu. In Sambat'a trecuta se

*) Care restitue si constitutiunile de mai nainte in Ungari'a si Transilvani'a, dar' nu esprime, care? cele dinainte? or cea dela 48! — Si déca restitue, apoi cei ce remasera afara din diploma pe lunga scrisori de mana, — cum voru reesi? pe basea diplomei? numai! Au in diploma p. III nu se demarca unu felu de dualismu marginitu prin restituirea constitutiunilor „de mai inainte" si prin senatulu pentru provinciele celealte? — Hei! Că se scapamu de cercu vitiosu, si de egemonia cu totii, numai o noua impartire pe basea arondarilor nationale, dupa credeul federalistilor germani progresisti din Vien'a, ne pote ajuta, si acesta ar fi celu mai salutario modu de a sustiené unitatea imperiului si a multiam popórele tóte, chiaru si pe cele egi monice, ca n'ar ave incotro. Atunci amu vedé o monarchia austriaca cu factori naturali, toti ardiendo de emulatiune a contribui totu: Viatia si avere pentru dinastia, pentru sustarea si inflorirea monarchiei comune, in care si ar vedé toti paladiulu de tóta buna sa feruire. — Cu dualismulu din diploma se inviescu toti centralistii si germani si maghiari, deosebirea e, ca ceia lu vreu pe basea diplomei, estia inca, inse numai in sensulu constitutionii loru restituite prin diploma si anumit conservativii vrendu se vina imperatia constitutionii dinainte de 48, er' Deákistii si liberalii in sensulu legilor din 1848 fara de cari nu potu niveala bine pretensiunile conatiunilor. Deci in dualismu ne vedemu că si in diploma că intr'o oglinda a trecutului. — Asie séu arondari nationale cu dreptu nationalu representantu coegalu in tóta monarchia, dupa credeul federalistilor din Vien'a; séu autonomia provinciala dupa sanctiunea pragmatica si legile din 1863—4 in Transilvani'a, este inse nu le esponem la neci unu periculu, ci tie nemu de ele odata cu viatia, pana candu n'om vedé arondarile in fapta. — R.

tienu siedinti'a comunitatii centumvirale, in care intre altele se aduse unu conclusu, că resolu-tiune la petitionea veduvei repausatului senatoru Fabricius, prin care i se dete unu ajutoriu de gratia de 300 fl. v. a. in locu de pensiune, care o va cautá numita veduva dela statu in puterea servitiului facutu statului pana la 1862 din partea sociului seu. — Dupa acésta otarire se facu propunerea, că se se iè la pertractare introducerea publicitatii siedintielor comunitatii centumvirale, tocma cum etiriamu intr'unul din Nrii lui „H. Ztg.", ca in Sibiu s'a si primitu publicitatea siedintielor. Nemicu mai de dorit u si mai de asteptatu decatu introducerea acestei publicitatii, care o amu reclamatu toti civii, de atata timpu, si de atatea ori; totu ce ne inganà in sperantiele nostre inse este, ca comunitatea — afanduse numai 12 membri de facia — nu se afla competenta a decide asupra per tractarei obiectului acestuia, din care cauza se si amanà pre altadata. — Dupa catu scimu noi, comunitatea numai candu se afla 2 din 3 parti pote decide cu valóre legala asupra obiectelor competentiei sale, si 'i damu totu dreptulu, oa fiindu numai 12 membri de facia a amanatu pertractarea acésta momentósa. Ceea ce ne pune la minare inse este, ca aceeasi minoritate de 12 membri 'si luà cu vreo cateva minute mai nainte orbesc'a cutescare, a decide unu obiectu, care taia tocma in manipularea averei comunitatii, aducundu conclusulu de a se dà din cas'a comunei pre anu cate 300 fl. — Noi credem, ca era mai lesne si mai favorabilu pentru comuna, că cei 12 se fi decisu introducerea publicitatii, ca nimenea din comuna nu iaru fi tienutu de eu, facundu unu bine asteptat de toti; er' déca deciunea acestui obiectu s'a amanatu, de ce s'a potutu decide cestiunea de mai susu? penruca neci in acel obiectu nu era siedinti'a competenta de a decide. Mai multu decatu tóte inse ne face a stranutá, că cum amu fi cadiutu intr'o gripe de celea mai abstruse, cutezat'a observare din „Kr. Ztg." : cumca siedintiele comunitatii se tienura publice inca dela 1849?! Noi inca locuim de 29 ani in Brasiovu, inse unu fenomenu că acesta de regula pentru Brasiovu, nu ne dete de ochi pana acum; — pote ca Dsa intelese siedintiele dela reunirea industriala, unde se cocu si pre-gatescu tóte; — ma uitasemu, ca si la reportu in strat'a cea strimpta inca se tienu intre pocale disputari publice. —

Mustra de ingrijire pentru scóle si cultura. Scimu, ca intre America anglica de nordu, intre Mecxico si marea atlantica pre o suprafața de 109.030 mile patrate cu o poporatiune de 28 mil. se afla republica nord-americana, care se numesce si „staturile unite nordamericane" statu, compusu die 31 state autonome, 1 districtu si alte 4 teritorie cari dela 1783 scóse de suptu domni'a marie Britanie, fiindu la incepulu numai 13 state nedependente, se imultira la 31 statu autonome, care tóte laolalta facu unu statu politicu cu unu presedinte alelu pe 4 ani in frunte, si unu congresu statutoriu dintrunu senatu si o casa a reprezentantilor, in care se afla reprezentante tóte statele pentru tóte obiectele comune; er' pentru cause interiore se ingrijesce fiacare statu cu autonomia deplina.

In statulu Massachusetts, care numera la 994,670 locuitori se afla capital'a Boston plina, plina de fabrici si cu unu portu minunatu; are 138,800 locuitori. Acésta cetate a facutu pentru cultur'a poporului si iu genere pentru crescerea tenerimii, pentru scóle si invetiatori si pentru procurarea mediulcelor de cultura mai multu de catu ori-ce cetate din lume. Pentru fiacare scóliu alu orasiului se dau cate 20 dolari că didactru séu bani de scóla pe anu din mediul scóle comune (unu dolaru cam taleu austriacu).

Scólele loru sunt totu atatea palatiuri; salariale profesorilor sunt fórtă bune, incat u au a se ocupá decatu de invetiare atene. Bos-tonenii privescu la scóla că la cele mai bune institute de asecurare in contra vercarei neuro-ciri pre lume. Meseriasiulu de-acolo din venitulu anualu de 700—1000 dolari intrebuintiésa celu pucinu 2—300 dolari pentru invetiare co-piilor, pentru carti, diurnale, prelegeri etc. Neci unu omu avutu nu repausa fara a lasa in testamentu unu legatu insemnatu pentru institu-tele de cultura. Toti ieau parte la progresulu generalu incuragiandu cu tóta activitatea si cu exemplu animatoru marea pretiure a bunurilor spirituale. Că resultatu la acésta insufl-tire e

marele renume, care si-lă castigatu orasulu a-cest'a in 2 secole, de candu susta, ca a produsa din sinulu seu cei mai insemnati barbati si femei, si mai multi decatu ori-care altu orasulu din lume. Averea materiala cresce intr'unu pasu alaturea cu averea spirituala, nu totu numai in scientiele mai'nalte, ci in scientiele de totu ramula industrialu, ca-ce negotiul si industri'a prin scienti'a de facul uor prosperesa de minune or-unde pre facia pamentului, ér' fora sciuntia cade pe nevediute si se cutropesoe de catra cei inaintati in cultura. — Ore comun'a Brasiovu de ce nu sacrificia mai multu pe scóle pentru toti?!

Omoru. „Sieb. Bote" enaréa unu casu tristu de omoru din Ritisdorf (Reichendorf) ad. unu sasu de vro 30 ani, ce patimá de epilepsia fara a fi vindecatu de medici, din credintia desiérta invinuà pe o sasca de 76 ani de-acolo, ca ea că o strigóia ce ar'fi, i-ar' casiună nevóia rea. Deçi se duse la Ucia, la unu romanu cu pascal'a si audiendu dela elu ca o baba betrana, strigóia i-ar'fi casiunatu bôla, si nu va scapa de ea panace aceea baba i-va mai trece preste drumulu, pe unde ambla elu; asa credinti'a desiérta ar' fi fanatisatu pre sasul in tóta poterea ei, si vediendu, ca numita baba ambla prin vii'a lui, se luà dupa dens'a si i taià gutulu, unde o afila fetiorulu ei mórtă si din prepusu se prinse sasulu si se arrestá. In a-restu si taià si elu gutulu, si in scurtu dupa acesa muri. Scriitorulu trag' luarea amante a celor ce au a lumină poporulu spre a desradacina credinti'a desiérta si provoca că asemeni vratori se se traga prin judecată la pedépsa aspră. E condemnabilu vratoriul dar' e mai condemnabilu vercine altulu care crede siarlatanismului lui, si decatu toti mai mare vina pôrta Preotimă, cea culta, ou stare buna, ca prin poterea ouventului de pre catedra n'a potutu desrade ciná credinti'a desiérta, oea ce e prim'a detoria a ver-carui doctoru sufletesou, si déca nu o poate face, apoi neci ca merita numele de preutu, mai vertosu, candu se folosesc de bigotia pen-tru punga că aici.

Pianu s. In sensulu instructiunei dto. Sibiu 1865 Nr. scol. 26 cuprinsa in § 30 s'a tienutu in 1-ma si urmatorea di Augustu a. c. in Sabesiu siedinti'a invetiatorilor din acestu scaunu protopresbiteralu conchiamati prin circulariu din 22 Iuniu 1866 Nr. 161.

Conferinti'a invetiatorésca n'a fostu alta, decatu o scóla scurta pentru o rivalisare via si sanatosa intru combaterea imprumutata a unor principia de invetiamentu aflate pe calea practica. Acésta intiépta institutiune de nou ne intari convictiunea despre importanti'a reunirei poterilor individuali intru persecutarea unui scopu comunu, a carui ajungere este luminarea poporului nostru demnu de o sorte mai fericita.

Unanim'a multiamire admiratore din partea tuturor colegilor, carii impartim' démn'a chiamare de educatori ai generatiunei romane vii-tore, asupra succeselor suprindatorie, ce au urmatu din introducerea ABCdariului si a cartei de cetire a prea veneratului D. profesor Z. Boiu cu o voce imperativa mi dictesa ai dă aici expresiune via in publicitate: Acestea scrieti a-deveratu pedagogice, — departe de a ne fi indoitu si la prim'a loru fagitia frundiarire despre indemnitatea loru practica — se adevérira prin succesu in realitate de unu medilociu precatu de securu, prestatu de usioru intru desvoltarea moralitatii, a animei si a poterilor fragede intelectuali; ca-ci fara de alu incurcă intr'unu necsu strictu de sisteme, națiunal'a sigra-duat'a impartire a varierilor materie de lectura este o adevérata gimnastica a ingeniu'lui tinerelu, unu esercitii alu tuturor potestatilor spirituali, o introducere atatu spre invetierea catu spre coregerea limbei materne, o indegetare si manudoere spre fundarea cunoscintiilor necesarie despre natura, lume, patria si ómeni. Cu ajungerea desteritatii in citire si scriere, si acestea tóte cu usiurintia mirabila pare ca se prefacu in sangele tinerului.

Dintre mai multe date spre ilustrarea celor disce: nu mi a fostu mica lingusirea, audindu intr'o dumineca cum doi scolari ai mei dintre cei mai medilocii cu ocasiunea unui jocu distrigatoriu in zale numai decatu se folosau de citatiuni umoristice din pies'a „Macaveiu celu norocosu" spre delectarea spectatorilor.

Deci catu de mare e pasiul progresarii dela bucovin'a de mai cesti ani pana in fericitulu momentu, unde sorierile mentionate fransera indesert'a ostenela a invetiatorilor intru o-

morirea sufletului fragedu cu órb'a memorare a unor naratiuni lungi si grele de intielesu, . . . ale evreilor la invetiarea coróru, nota bene, dela „sa“ nu mai erá nici o trépta transitionala pana la „Pentru rugatiunile“. De unde lesne urmá, ca afara de nescari frase morali imblatite antau numai cu memori'a, ca-ci tóta esplicatiunea aru fi fostu prea teologiea pentu baieti de simplicitatea tieranésca, mai tóte cele invetiate de scolariu romanean sterile cá si „pét'a sea parea iepurilor.“

Atat'a, Dle Redactoru, nu spre laud'a bine-meritata a prea venerabilului autoru a ABCda-riului si a cartii de cetire, ca-ci aru fi prea pu-oiu, si o astfelu de lauda ar cere unu con-deiu cu multu mai demnu; ci numai spre sciün-tia si demustrare la acei frati colegi, mai alesu la cei mai vechi, cari inca nu au introdusu a-este dòua serieri pedagogice pentru scólele po-pulare, despre care cu totu dreptulu dupa propria mi esperiintia potu afirmá ceea ce mi dise, oandu eramu si eu in gimnasiu, stimatulu di-recto:u alu gimnasiului lat, din Sabesiu despre gramatic'a latina a lui Raphaelu Kühner, ca seculi n'arù poté produce alt'a inaintea ei.

A v r a m u B e n n 'a,
(repausatulu invetiatoru. R.)

Cronica esterna.

ITALI'A. Bande de insurgenti, borbonisti si din partid'a clericala, briganti si refractari cu colóre republicana, vro 2500 capete unu amestecu de oontraste, turburara liniscea in 17 in Palermo Siciliei. In urm'a intrarri revoltantiloru in Palermo se intrerupe comunioatiunea, inse-acum avemu sciri oficiale cumea regimulu tra-mitiendu trupe la Palermo a si nadusitu in 22 rescularea.

Pertactarile de pace cu Itali'a ieau unu cursu mai favoritoru. In 20 Sept. s'a inchisau in adeveru conventiunea despre preliminariele pacii, dupa care desdaunarea pen-tru detori'a generala s'a defisptu la 100,000000 si caus'a delimitarii granitelor inca e aprope de resultatu. Mai platease dar' Itali'a 35 milioné.

— GERMANIA. Berlinu 20 Sept Armat'a fosta in resbelu intrà adi in Berlinu pe langa o pompa triumfala din cele mai alese; trofee: flamurele, tunurile, salvele, intemparile serba-toresci, multiamit'a regelui oatra armata, dinea la regele redicara entusiasmulu armatei si alu poporulci. Regele la dinea redica unu toastu multiumindu poporului si gloriósei armate si fini cu: „se traiésca armat'a mea, poporul in arme, se traiésca patria!“ Totu in 20, cá entusiasmulu se fia mai complinitu, se publicà legea incorpo-rarii Anovorei, Hasiei, Nasaviei si a Francofur-tului, unde dela 1.a Optobre intra in activi-tate constitutiunea prusiana. Legea e votata de camera si sactionata.

— Perderile in resbelu din urma cu Prusi'a Diurnalulu oficialu „Preus. Staatsanzei-ger“ publica perderile din ambe partile in cifrele urmatórie: Prusiani prinsi, perduti 4 oficiri si 1692 fetiori. Din partea austriaciloru si a alia-tiloru loru: 528 oficiri si 35,932 fetiori. Afara de acestia in lazaretele prusiane mai erá 411 oficiri, 13,935 armasi.

Raniti si remasi morti din partea Prusiei 164 oficiri, 2573 ostasi, dintre cari, dupa repór-tele spitaleloru murira in urm'a reneloru 143 oficiri, 5454 fetiori; inaintea dusmanului raniti 562 oficiri, 14,630 fetiori.

In partea austriaciloru si aliatiloru loru raniti cum se dise mai susu: 411 oficiri si 13,935 fetiori. Numerulu celoru remasi pre campulu bataliei si alu celoru raniti, cari nu oadiara in prima ore prusiana, nu e cunoscetu.

Perderile in tunuri si flamure: din partea Prusiei nimicu. Din partea austriaciloru si alia-tiloru loru: 486 tunuri si 31 stéguri si standarte.

ROMANI'A. Bucuresci. Cu luarea me-sureloru de reducere in armat'a nostra, voru fi incetatu eredemu, si spaimele cele deserte pre la dv. despre o eventuale invasiune a armatei romane in Transilvani'a. Sciti de unde esise, intre altele, acele faime? Ele s'a respandit mai multu din partea voluntariloru, cari dicundu ca nu se potu tiené la bataia, in locu deschis, contra Turciloru la Dunare, cereau cá se fia co-mandati intr'alta parte, pe unde sunt locurile mai delurosa, mai muntósa si positionile mai bune. Afara de acésta intre voluntari intrase-ra mai molti servitori unguri, cari se inrolase-pe langa conditiunea de a fi dusi in contra nem-

tilor. Ambele s'a promisu si unóra si altora cá din gluma. — Dar precatu au fostu aceste sciri de fabulose, atatu erau mai ridiculóse amenintiarile unor jurnale nemtíésci cumea vi-tejii locuitorii ai Ardélului, unguri si sasi, se poru opune cu tóta puterea hordelor romanesci, Acei jurnalisti, séu mai bine, acei corespon-denti uitaseră asi observá siesi ea ostirea roma-na (regulata si bine esercitata, nu horde) nu erá pe atunci (Iun. — Aug.) cu nemica mai pre-josu nici la numeru, nici la curagiu, cá cea dela 1599 Oct. 18. Erau dloru vitegii cu ce erá se i-se apuna? Cu oiomäge . . . Si ce erá se patia alta, de catu ocea ce patise in campulu panei, langa Orestia, dela Turci, candu o parte se ascunsese in tufisii, alta parte sarise in Muresiu, de unde si cunoscutulu proverb, totu in limb'a sasésa. . . . Nu vorbim aci de ostirea imperatésca, care precum se scie nu erá nici de sementia prin Transilvani'a fiindu tota soósa la marginea imperiului, in contra dusmanului de nordu si de sudu.

Acum afle toti dela dv. cumea betalionele de voluntari s'a desfiintatu catesi patru. Armat'a cea regulata s'a redusu la jumetate si pote se va mai reduce din caus'a economici ce este a se face eu tesaurulu oclu desiertatu. Salariele functionariloru dela 300 lei (pre luna) in susu s'a redusu ca 300%, pre tempu de 6 luni. Multe functiuni mai mici si de prisosu s'a casatu. Omenii nostri de statu nu mai voru se imiteze pe staturile cele mari pana si in datoriele cele mari pana si in datoriele publice. Bine si facu. Tóte economiele posibili sunt bune provisorie, atara de cele facute in ramulu instructiunei, unde economi'a pote fi pagubitoria viitorului na-tiunei.

Dupa reconoscerea principelui Carolu din partea Turciei si a poterilor garanti, ostirea se mai pote inoa reduce, cá se remana numai atat'a, catu este de trebuinta pentru se-curitatea publica si liniscea interna a locuitoriloru, care pre la oasnia se pote sustine de catra guard'a civica, ce e mai pre totu loculu organiza si bine adjustata. Cu uniformarea im-bracamintei merge mai greu, dar' acésta nu este parte esentiala a soldatului.

Corespondint'a „Romanul“ din Alb'a Iulia, prin care se bicuesou ai nostri, cum li se cade, pentru neparticiparea la adunarea ge-nerala a asociatiunei literarie romano-transilvane, a produsu aici óre-care sgomotu. Multi diceau ca pentru ce n'au fostu incunoscintiati in scriisu, ori p in telegrafu, la Brasovu séu la Mehadi'a ori la Vien'a, pre unde se aflau petrecundu? ca ci bucurosi aru fi mersu la adunare, dar' n'au sciu tu diu'a ei. Pentru ce n'ati cedit'o in diurnale? li se respunse. Diurnalele nóstre Bucurescene) sunt de vina, pentru ce n'au reprosusu anunciu din diurnalele ardelene, reflectara cei mai multi, si — avura tóta dreptatea. . . . S.

Bucuresci 16/28 Sept. Este cunoscetu, cumea in tempii din urma facura israelitii, mai vertosu cei golani din Galiti'a una formala inva-sione in Romani'a, fara cá se le fi pusu ci-neva intrebarea, déca au cu ce traí, se nu ca-dia spre sarcina tierii cu sireti'a si insielatori'a loru. Ne aducemu amente si de petitiunea data la camera din partea Moldovei, care cerea a se pune stavila pericolului, ce amenintia tierii din partea jidovimii, care a inundat Romani'a in numeru aprópe de 500.000. Candu fu Dom-nitoriu Carolu in Iasi inca i-se dede unu me-morialu, in care se cuprinde si punctul in obiectulu acest'a. Acum cu mare bucuria pu-blica diurnalele Romaniei unu diurnalul alu consiliului de ministrii, prin care se iean mesuri a se opri cu totulu intiarea atatoru ómeni peri-culosi, falsificatori, oamatari, s. c. l. Diurnalul suna in „Trompet'a“ asié:

Consiliulu ministriloru.

Diurnalul. In siedint'a s'a de astadi, Sept. 6, an. 1866:

Luandu in bagare de séma referatulu dlui ministru de interne, sub Nr. 19.634, prin care aréta ca in contra intrarri in tiéra atatoru ómeni fara midilóce de vietuire, cari n'au alta industria de catu exploatarea locuitoriloru muncitori prin fraude si corruptiuni, s'a prescrisu in legi la art. 94, capitululu 3-lea din regulamentulu or-ganicu alu Moldovei, si in dispositiunile dela paginile 511 si 526 manualulu administrativu partea I, ca intrarea in tiéra, mai alesu a israeli-litoru veniti din Galiti'a, autoritatile frontiereloru se nu le permita de catu dupa una scrup-

pulosa cercetare si dupa ce se voru asigurá ca potu avé midilóce de a vietui, fara se alerge la curtagiuri de camata si de falsificari de totu feliulu; si ca, negligerea dupa vreme a acestoru dispositiuni, au lasatu ocazie israelitiloru de asemene categoria, se se strecore neincetatu in tiéra.

Consiliulu unindu-se cu proponerea dlui ministru de interne, din mentionatulu referatu:

Hotaresce:

Se se reinnoiesca mesurele aici mentionate pentru a se opri cu totulu intrarea in tiéra a ómeniloru de categori'a mai susu areata.

Dispositiunile aici coprinse, se voru aduce la indeplinire de catra domnulu ministru de interne, prin intielegere cu domnulu ministru de resbelu, dupa ce se va castigá mai anteiu inalt'a aprobare a Mariei Sale Domnului.

Ioane Ghica, I. Cantacuzinu, I. Stratu, P. Mavrogheni.

Aprobatu si de Domnitoriu.

— Asupra hotiloru de bani publici aflam din scrisori private dela 27/15 Sept., ca in acea di a fostu la tribunalu corectional o infaciösare de mai multi compromisi, intre carii si libraru G. Ioanidu, despre care mai fnesea vorba. Intr'aceea foile din capitala ne mai aducu si urmatórea scire:

Inca unu faptu laudabile alu ministeriului actuale. Unu prevaricatoru de bani publici, a nume G. Petrescu, care ocupá functiunea de directore provisoriu alu oficiului statisticu din ministeriulu de interne, dovedit, se dice, ca in unire cu cativa impiegati dela tipografi'a statu-lui a pagubitu pe statu cu sume enorme in profitul loru dela contractul pentru furnisarea charthiei necesaria acestei tipografie, s'a datu in judecata si astadi se afla tramisul la puscaria.

Una asemenea măsura eficace s'a luat de catra guvernulu actuale de mai nainte si in privint'a unui fostu casieru alu politiei capita-lei, anume I. Poltinénu, cum si in privint'a unui comisariu finantiale a nume Vacareascénu, cari pentru abusuri de bani publici se gasescu astadi intemnitati.

Credemu ca numai cu chipulu acest'a se vor puté infrená si stivali abusurile de totu fe-liulu ce se comitu de catra aceia cari sunt lip-siti de consientiu si de onore, si de aceea laudam din tóta anim'a aceste fapte ale guvernului actuale.

Ni se spune din judeciulu Damboviti'a, ca Dumineca, la 20 Sept., fiindu buloiu la Cor-nesci pe care l'a visitatu si M. S'a Domnitoriu impreuna cu d. ministru de interne, M. S'a a cumparat toate margelele si alte obiecte cu cari se paréa fetele de satu si le a distribuita pe la fetele si nevestele ce se gaseau in bulciu di-cundu-le: luati, luati.

Fete si neveste, gramada in fac'a multimii de obiecte ce li se oferi'a de catra Domnitoriu, se intreceau a'si alege cate unu suveniru dela suveranu.

Apoi M. S'a vediendu mai multi tierani desculsi a ordonatu se li se cumpere si se li se distribue mai multe parcele de opinie.

— Totu „Trompet'a“ referesa despre cur-sulu Dlui Hajden, tenu tu la 23 Sept., despre originea si institutiunile Daciloru, prin care do-vedi in simbure, ca dacii nu au putut fi ester-minati, ci s'a contopit cu romanii prin femeile loru — si ca lituanii sunt descedentii puri ai daciloru, dela cari a remas poesi'a intre ro-manii, pentrua doin'a dela lituanii, are acelasi intielesu cá si doin'a romanésca. Datin'a romaniloru de a romanisá popórele subjugate prin tramitera soldatiloru legionari cá colonisti, cari apoi se imultira prin casatorii cu femei bar-bar, devinete nevestele ostasiloru, e unu oe na-turalu, si atat'a afinitate dacoica istori'a nu o de-negá, inse multimea colonistiloru, ce a potutu atatu de multu romanisá, in catu abia se afla in limb'a poporului nostru unele pucine cuvinte dacice, presupune, ca in vinele nóstre curge sangule soldatiloru adusi de Traianu, fara se a-veniu vreun tipu expresiv de daci. Ar' face mai mare meritu pentru natiunea romana D. Hajden, candu ar face cercetari istorice dim-preuna cu toti ceilalti archeologi, pentrucá se implinesca lacun'a istoriei intre romanii moderni si intre romanii bizantini, ai caror mosteni suntemu.

— „Romanul“ anuncia, ca orasulu Mi-zilu, in judeciulu Buzeu, a arsu mai de totu, intr'o singura óra aprópe la 3000 case, incau poporimea e muritoria de fome!

Ne miram, ca fratii nostri din Romani'a,

nu se ingrăsesou mai deaproape si mai temporiu in contra or-caroru eventualitatii elementari prin inițiarea unei asociatiuni preste tota tiéra, care pentru astfelui de casuri se sara intr'ajutoriu la asemenei nenorociri prin focu, deobliganduse fiacare romanu, celu pucinu din indemnul indurarii crestinesci a contribui una aruncatura, ce ar cadé pre fiacare romanu dupa numerulu membrilor la atari nenorociri, si candu ar fi d. e. 5 milioane de membri de caracteru solidu, si cu conscientia séu a nima curata, dar' nu mancatori, tragai si dilapatori, candu ar contribui la atari nenorociri, numai cate unu gologanu doi, s'ar puté dá ajutoriu nu numai pentru traiulu vietiei, ci si pentru introducerea cladirilor de pétra mai pucinu espuse elementului, incatu in vro-oateva dieci de ani s'ar inaltia si bordeiele! la nesce case curatiele, cari se dè unu prospectu calatorilui de industria civilisata — care ar dá facia Romaniei de unu statu in tóte plasele lui cultu si redicatu din noroiu! — Poteti, numai se vreti!

„Monitorul“ din 14 Sept. publica unu decretu, prin care se revoca din consiliul permanent alu instructiunii ddnii Eustatiu Caligari, Paulu Viorénu si Dr. N. Turnescu pentru multele ocupatiuni, si se numescu membri D. A. Treb. Laureanu, profesor la facultatea de ltere, D. Smeone Marcoviciu, vechiul profesor si eforu si Alecsiu Marinu, prof. D. Laureanu va fi v. presiedinte alu acestui consiliu. — Ofrande pentru statu se facu mereu atatu din partea privatilor catu si a comunelor. D. e. comunele din judeciul Bolgradu au oferit suma de 32.000 lei. —

In momentul de facia caus'a orientala ocupa mai multu atatu diurnalistic'a catu si diplomati'a. Pre candu Rusi'a incuragiaza incingerea ei, ambasadorulu turcescu spriginitu de alu Angliei si alu Franciei amenintia a rumpe relatiunile cu Greci'a, din caus'a agitatiunilor, ce le springesce regele Georg in contra Turciei, cari pe di ce merge devinu totu mai amenantiatore. Candiotti primira prin o proclamatiune alui Mustafa Pasia unu terminu de 5 dile pentru cei ce vréu se se supuna, si apromite vindecarea gravaminelor. 500 femei si prunci candioti, ce era ascuns in nesce vidiunii de fric'a resbelului se macelarira din partea turclor. — In Serbi'a principale a mersu la tabera si reclama desiertarea forturilor de garnisona turcesca. In Epiru, Albani'a, Tesalii'a si Bulgari'a ferbe, ér' Franci'a si Angli'a se nevoiescu a mai nadusi erumperea causei orientale.

Preaplecata rugamente catra ddnii filologi.

(Urmare.)

Se mai vedu in sorierile moldavo-romaneschi inca si alte restatiuni, intrecaturi, anosturi ca de copii atatu in ortografia, catu si in forme de gramaticale, nu incap insecoideum in cadrul unei foi politice a le culege si enumera pe tóte, éra scopulu nostru inca este numai a reflecta la ele pe ddnii filologi si a'i ruga ca se dea odata de capu, se nu mai sufere de exemplu: accusare, Apriliu Septembriu, Octobriu, Novembriu, Decembriu, (de ce nu si Apriliu, Septembriu, Octobriu, Novembriu, Decembriu, profesoriu, directoriu?), inforantia si altadata ignorante, apoi, anfrina, ramas (remas), spuns râu (riu, rivus), tactica, simpatia, epioncena, generaria etc.; apoi forme: ei cere, ei face, ele dörme, zace, noi vediurem, tacurem, el califice (ind. nr. sing.), ministri platesce lefile etc. Unii erai s'au inebunitu in codatu, in catu pana si zarzavatu (verdetiuri), zavera (fuga) si alte cuvinte catu bulgaresci séu si grecesci le scriu cu d. Pana in diu'a de astadi mai sunt chiaru si publicisti, cari in siepte ani inca n'au invetiatu a serie nici numele fostului Domn, ci ilu scriu Cusa, Cuza, Cuda. Era moravu, acelu terminu corcitu si desiuchiatu, scornitu nu mai sciu de cine, prevaricatu in limba pe furisii, acum ilu afli pana si la dn. Eliadu, precum afli in „Romanul“, pe putericu, la care de vei pune accentulu pe i, precum si trebue se se puna, atunci ilu infratiesci ou cucurigu. Me rogu ca ddnii filologi se nu mai astepte multe conferintie, ci asupra unor termini ca acestia

se'si dea pareiea, ca si inca asupra unora intrudisi pe dincóce, precum ordzu, debue etc.

Se pare in adeveru, ca in scólele moldavo-romaneschi gramatica romanésca si cea latinésca se mai invétia totu reu, din causa ca atati scriitori nu pazescu nici macar regulele elementare. Dupa acestea datim voia a pune inca numai vreo trei patru intrebari catu se pote mai modeste mai alesu ddlova filologi ardeleni si ungureni.

Dn. canonico T. Cipariu dice in prefatiunea gramaticei sale curatu: „Gramatec'a prezente s'a sorisu dein punctu de vedere istoricu. Limb'a unui poporu fiendu si ea fapta istorica, si prein urmare adeveru istoricu, de aci numai incap indoieila ca si in gramateca sunt de a se face oercetari seriose cusciențiose, si gramatec'a limbbei are a se funda pre bazi istorice.“ Si érasi:

„Pre aceste basi istorice, er' nu pre forme imaginarie, au pre vre unu singuru dialectu mai speciale, avu de cugetu autoriulu a funda, acesta gramateca de limb'a rom.“

De altmintrea eu recomandu toturoru amiloru limbbei si literaturei romaneschi citirea intregei prefatiuni, ba a gramaticei intregi aici citate; adaugu apoi, ca eu din parte'mi am primitu acésta regula statorita de dn. Cipariu inca de candu a publicatu dsa Principiale in „Organulu luminarii“ carele esise intre 1847 si 1848 in Blasius, m'am si intocmitu dupa acea regula; n'am primitu inse si nu pociu primi cativa exceptiuni dela acea regula, exceptiuni numai de acelea, pe care domne ferece nu le face unulu séu altulu, ci le face natiunea romanesca intréga in numera de optu milioane suflete.

Sunt adioa unele forme gramaticale, vechi, istorice, minunate, pe care nu le mai poti audi nicaii in tota romanimea, séu de si audi pe un'a séu alt'a, inse numai ici colea ca provincialismu parasitu de tota ceealalta lume romanesca. Este érasi o multime forte mare de cuvinte, pe care optu milioane de romanile pronuncia acum in dilele nostre in véculu alu 19-lea intocma in aceeasi forma preste totu, éra nu asié precum se scriu ele de cativa ani incóce pe la noi, pentruca in acésta forma natiunea le ia de archaismi, de vechituri, la care nu mai voiesce a se re'ntorce.

Cine a facutu limb'a romanésca? O a facutu natiunea romanésca.

Cine a facutu istoria romanilor? O a faoutu totu natiunea, poporul romanescu.

Imi place si mie forte multu a aduce in legamente strinsa istoria cu limb'a si viceversa; e inse curatu preste putintia a re'nviié istoria, dinainte de un'a mii si de doua mii de ani intru tóte partile ei si a o substitui in locul istoriei pe care natiunea romanésca si-oface a stadi. Intocma asié nu pociu eu crede ca se afia putere pre pamantu, carea se fia in stare de a constringe pe optu milioane suflete ca se serie si se vorbescu limb'a intocma asié precum s'a scrisu si vorbitu aceeasi inainte ou un'a séu cu doua mii de ani. Ddnii filologi sciu mai bine decatuit noi laicii, care este diferintia intre limb'a lui Moise, a lui David, a lui Mateiu evangelistulu si a talmudului, — intre limb'a lui Omeru, a lui Plutarchu, a Bizantinilor si a Grecilor moderni; intre limb'a celor 10 table, intre a lui Cicerone, a lui Petruca si a italienilor din dilele nostre. Celu pucinu in cate un'a mii ani natiunile inca suferă modificationi pana si in organele vorbirii, pentruca si in acestu punctu legea naturei este mai tare decatuit ómenimea intréga. Meritul ómenilor invetiatu nu sta intru a da peptu cu legile naturei, nici cu riul celu rapitoru alu istoriei unui poporu, ci sta intru a conduce pe inteleptiesce, pentruca se nu fia amagita a se abate din calea sa. (V. urmá.)

Nr. 1202/civ.

3-3

E d i c t u .

Din partea judecatoriei singulare Branene in Zernesci se face cunoscutu, cumca cu resolutiunea judecatoriei districtuale Fagarasiane din 29 Augustu 1866 Nr. 1753/civ. s'a concesu la cererea lui George Iarga Se-careanu vendiare realitatilor lui Ioane Zecheriu din Sohodolu pentru o detoria de 360 fl. v. a. c. s. c. Terminala de vendiare s'a desfuptu pe 10 Novembre 1866 si

pe 24 Novembre 1866 totudeuna la 10 óre a. a. in facia a locului in Sohodolu (Branu). Realitatile destinate spre vendiare si pretiute cu 400 fl. v. a. sunt urmatorele:

1. Cas'a de lemn cu curtea in Sohodolu sub Nr. top. 1422.
2. Gradina sub Nr. top. 1400 de 400 □⁰
3. Agrulu " " 1430 " 563 □⁰
4. Fenatia " " 1424 de 1 jug. 753 □⁰
5. Agrulu " " 1425 de 2 jug. 1500 □⁰.

Aceste realitatii se voru vinde numai la alu 2-lea terminu sub pretiu. Condițiile de vendiare se pot vedea mai deaproape in cancelari'a acestei judecatorii. Aceia, cari au castigatu vreunu dreptu asupra realitatilor de susu, au asi insinua pretensiunile loru pana la terminalu vendiarei, ca la din contra nu se voru mai considera. —

Zernesci in 7 Septembre 1866.

Dela judecatorii'a singulare Branéna.

Nr. 83-1866.

3-3

E d i c t u .

Alecsandru Comes gr. cat. din Orasti'a parasin-dusi cu necredintia pe legiu'ta s'a muiere Santa Bucsa gr. res. acum de 9 ani neputanduse erui unde s'ar tinea, se provocă prin acestea, ca in terminu de unu anu si o di dela datulu de astadi se se presentese inaintea subsrisului — ca aisa se se pote incepe procesul divortiale urediendu de catra muierea s'a — ca la din contra si fara de densulu se voru urma celea prescrise prin legile matrimoniale.

Cudjiru 16 Sept. 1866.

Georgiu Bercia, protopopu.

Nr. 204.

3-3

Escriere de concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoriei la scol'a comunale gr. cat. din Salua in districtulu Naseudului se scrie concursu pana in 15 Octobre cal. nou a. c., cu carea este impreunato unu salariu anualu de 180 fl. v. a. cortelu liberu si gradina.

Doritorii de a capatá acésta statiune au se'si sustéerna aici pana la timpulu indicatu cererea s'a motivata cu urmatorele documente:

1. Carte de botezu si ca sunt gr. cat.
2. Ca au absolvato gimnasiulu inferioru séu celu pucinu scol'a normala de 4 clase in cursulu preprandiale.
3. Cei ce voru fi sierbitu ca docenti testimonia despre prestatiunile de pana acum ca invetiatori, precum si despre purtarea loru morale si politica.
4. Se poftescu ca concurrentii se fia cunoscatori buni de tipicu bisericescu si cantaretii, de óra ce acestia se voru preferá. Se intielege de sine, ca aceste documente trebue facute in form'a prescrisa si timbrate.

Dela inspectoratulu scol. gr. cat. ale districtului Naseudu in 8 Septembre 1866.

Gregoriu Moisi, vicariu episcopescu alu Rodnei.

C O N C U R S U .

In comun'a Avrigu, scaunulu Sibiului statiunea notariala, cu carea este impreunata unu salariu anualu de 420 fl. v. a. si cuartiru naturale, precum si alte accidentii legale, au devenit vacanta, pentru acarei ocupare se deschide prin acésta concursu pana in 3/15 Octobre a. c. cu acelui apriatu adausu, ca dela concurrentii se cere pre langa altele, cunosciint'a temeinica in vorbire si in scrisore a limbii romanesce.

Avrigu in 7/19 Sept. 1866.

3-3

Oficiul comunale.

 V. Ne miramu, ca pretindeti, ce nu se cade. N. C. pe Ternava. De aici merge mereu. Acolo se se caute.

DDnii restanti cu intristatoriele credite se binevoiesca a nu mai amaná refuzul'loru, ca se nu ingenunchiamu. — Cei remasi detori din anii trecuti din 1-a Nov. in colo, nu se voru mai crutia. —

Cursurile la bursa in 2. Oct. 1866 sta asta:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 7 cr. v.
Augsburg	—	—	126 , 25 "
London	—	—	127 , " "
Imprumutul nationalu	—	—	62 , " "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	67	55	" "
Actile bancului	—	—	723 , " "
" creditului	—	—	153 , " "

Obligatiile desarcinarii pamentului in 21. Sept. 1866:

Bani 63.50 — Marta 64.50

Editiunea: Cu tipariu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.